

Danmarks Naturfredningsforening i Fredericia, 2. november 2012

Kære læser

Vi kan nu glæde os over en renoveret lystbådehavn. Og diverse honoratiores var til stede ved indvielsen. Men hov – hvad var det! Dem, der blev nævnt i Fredericia Dagblads reportage, var alle modstandere af lystbådehavnens forbliven – med tidligere borgmester Uffe Steiner Jensen i spidsen. De ville have en ro/ro-havn på stedet, til trods for at støjen derfra ville ødelægge tilværelsen for mange mennesker i Sanddal. Og en flytning af lystbådehavnen til Sanddal Strand – se fotoet oven for – ville genere endnu flere og ødelægge en god badestrand.

Der var da heldigvis også tilhængere af lystbådehavnens forbliven ved indvielsen – de blev bare ikke omtalt i reportagen. Vi vil nøjes med at nævne Inger Nielsen – da striden stod, var hun medlem af Hvidbogsgruppen*). Men ingen invitationer til den. Hun var der i sin egenskab af byrådsmedlem.

En lærerig historie – den viser, at velorganiserede borgere har en chance over for stærke politiske- og økonomiske interesser.

*) Læs om Hvidbogsgruppen og dens kamp mod ro/ro-havnen med den horrible kæmpemur og andre besynderligheder.

Der er meget pænere strande i Middelfart!

Strandgrundejerne i Fredericia Kommune ved efterhånden godt, at Kystdirektoratet ikke giver tilladelse til bådelifte som på fotoet. De har ikke søgt om tilladelse, men håber måske på tilgivelse. Den kommer ikke. Så hvorfor ikke bare fjerne installationerne frivilligt?

En sejltur langs Middelfart Kommunes kyster viste få bådebroer og ingen anlæg af dem som på fotoet. I Fredericia har der ikke været den samme disciplin. Vi håber, at kommunen vil tage fat som mange andre kommuner, men indtil videre beder vi Kystdirektoratet se på sagerne.

Se her nogle udsnit af, hvad Kystdirektoratet skriver i et af sine afslag til en bådelift:

Det er Kystdirektoratets praksis, at der ikke gives tilladelse til at etablere bådelifte langs kysterne....Selv mindre både med en beskeden størrelse vil blive dominerende i kystlandskabet....Placering af både i lystbådehavne medfører, at bådene bliver samlet i større enheder og ikke spredes over en større strækning og dermed skæmmer kysten...

De omgivelser, der vil kunne rumme en tilladelse til en bådelift, vil eksempelvis være industriområder, havnefaciliteter mv., hvor der ikke forefindes naturmæssige kystlandskaber, der skal tages hensyn til.

Vi kan leve med vrede mails, men har bådejeren andre end sig selv at takke for, at han har smidt penge i Lillebælt til en bådelift og måske et tag over båden! For her i Dannevang skal man have tilladelse til alt mellem himmel og jord. Det ved enhver. Men søger den vrede mand en syndebug, så er det rimeligere at aflægge et besøg hos sælgeren af anlægget. Han kan ikke have været uvidende om, at der ikke gives tilladelse.

Har du mon set et egern i Fredericia Kommune?

Vi plejer at kunne illustrere vores nyhedsbreve med egne fotos fra Fredericia Kommune. Men vi har her måttet ty til en frisk fyr mødt en tidlig, regnfuld efterårmorgen i en ungarsk landsby. Man kan godt forstå, at egernet kaldes skovens gode humør.

På et bestyrelsesmøde i DN Fredericia kom vi til at tale om egern. På vores medlemstur i august ud til Fagerlien og Rands Fjord så deltagerne et brunt egern. En af os havde tidligere i år set et rødt egern i Erritsø. Men de fleste havde ikke i årevis set egern i vores egen kommune.

DN deltager i flytning af sorte egern fra Sydfyn til Langeland. Disse egern stammer fra en ældgammel dansk race og findes nu næsten kun på Sydfyn, men de er ved at blive blandet med røde egern, som måske stammer fra udsatte dyr fra andre steder i Danmark, Sverige eller Tyskland. På Langeland er der ingen egern, så for at bevare den gamle race flytter man nu sorte egern her til.

[Se en video og læs om projekt flytning af sort egern her](#)

Men hvorfor er der ingen egern på Langeland? Her som mange andre steder uddøde de simpelthen, fordi levestederne forsvandt – Danmark var næsten skovløst omkring år 1800. Siden fulgte massive skovplantninger, men skovens gode humør manglede: Så man udsatte egern – overvejende røde! Det førte til en vældig vækst i antallet, og i 1930'erne var egernet blevet en plage. Dets naturlige fjender var næsten udryddet – for også skovmåren havde lidt under skovens forsvinden, og duehøgen havde jægerne skudt. Så staten udbetalte skydepræmier, 1 kr. pr. egern. I 1933/34 blev det til ca. 35.000 kr.

Nu ser det ud, som om egernet igen er sjældent. Hvis du har set egern i de seneste 2-3 år her i Fredericia Kommune, vil vi gerne have en mail fra dig med information om stedet. Og har du et foto, vil vi også gerne have det.

PS. Prøv om du kan få det brune egern i skoven ved Fagerlien at se. Husk også at kigge op, måske får du øje på de havørne ved Rands Fjord, vi skrev om i august.

På vej fra Amager eller fra Arkhangelsk?

Her er nogle af de 24 bramgæs, vi fotograferede over Rands Fjord den 30. september. De kom trækkende i kileformation fra øst mod vest, måske på vej mod marsken. Vi har indkopieret et større foto, så du bedre kan nyde synet af denne gås, som mange anser som vores smukkeste. Denne her er lidt tyknavet; den er fotograferet sidste forår i marsken, og der skal være fedtenergi til at flyve til Nordrusland.

Bramgåsen er ikke noget almindeligt syn over Rands Fjord. I 2009 blev der registreret 3 stk., i 2008 dog 325 stk. Det var registreringerne i DOF-basen, og det er ikke ensbetydende med, at der ikke har været flere ([DOF-basen](http://www.dofbasen.dk/search/index.php)) (<http://www.dofbasen.dk/search/index.php>)

Vil du se bramgæs, så tag til Sydvestjylland: Den 22. januar i år var der en flok på 22.000 på Nr. Farup Enge. Bramgæs danner nogle af de mest imponerende fugleflokke, man kan se i Danmark.

Du har måske studset over overskriften om Amager eller Arkhangelsk! Bag den gemmer der sig en lærerig historie om, hvad klimaændring og ophør af jagt kan betyde:

Går vi et halvt hundrede år tilbage var bramgåsen en højarktisk fugl, og den overvintrede i Vesteuropa. Vi fik især dem fra Rusland, som gjorde sig til gode med græsset nede i marsken. Bestandene var i frit fald, og man begyndte at frygte en udryddelse. Så derfor blev bramgæs fredet i hele Europa i 1972.

Samtidig fik vi mildere vintre. Bestandene voksede eksplosivt; den i Nordrusland fra 50.000 i 1980 til nu ca. 450.000. Og da de fik fred for jægerne, begyndte de også gradvist at yngle længere mod syd – og sandelig også i Danmark. Vi har flest ynglepar på Saltholm – op mod 800 par. Bramgåsen har til dels været en højarktisk fugl af nød.

Den samme historie kender vi fra kongeørnen. En fugl fra højfjeldet, sagde man. Men så blev rovfuglene fredet, folk blev fascineret af dem. Og for en del år siden fik vi vores første ynglepar i Lille Vildmose!

En oktober morgen i Fredericia C

Indbyggerne i Fredericia C vist her er såre velkendte fugle og et enkelt pattedyr, en hare. Øverst til venstre har vi en gråkrage og ved siden af den en råge. Under dem er gråænder i en dam inden for det indhegnede område, og ved siden af en svævende stormmåge. Den store, hvide fugl øverst i midten er en sølmåge – også fuglene til højre for den er sølmåger, mest unge fugle. Nederst i midten har vi unge og gamle sølmåger, og den lille fyr, der har sneget sig ind, er en hættemåge i vinterdragt. Nederst til venstre er der en husskade. Og så resterer der kun en snydehare og en flok assorterede måger med Geddesborg i baggrunden.

Du skal se på fotoene som enkeltfotos – fuglenes indbyrdes størrelser kan du ikke regne med.

Efter udsendelsen af vores seneste nyhedsbrev fik vi en mail fra projektdirektør for Fredericia C, Jens Christensen, som fortalte om en fotomontage med planter på grunden, som Fredericia Dagblad havde bragt. Vi følger op med en montage med dyr og fugle.

Vi må med det samme tilstå, at haren er fra Elbodalen. Der er harer i Fredericia C; vi har set dem ved flere lejligheder, men de forsvinder hurtigt ind i de indhegnede områder. Og det er klogt, for der er mange, der lufter hunde på grunden. Som regel ikke i snor. Forvildede katte er også et problem. Vi så en sort/hvid kat i færd med at æde en harekilling. Den ville ikke fotograferes og forsvandt lynhurtigt ind i et tæt krat.

Der var voldsomt mange måge- og kragefugle denne morgen, og det var ikke svært at forstå hvorfor. En eller anden havde lagt en stor dyng rundstykker ud.

Vi bør nok derned til foråret igen – der vil der sikkert være rugende småfugle i krattene.

En stump sti i Egeskov. Men hvad med resten af vejen?

Den hvide bygning er Østedgård, og skoven forude er Lundeskov - ejeren er os bekendt afvisende over for en sti gennem sine jorder. At udløbet af Egum Møllebæk i Rands Fjord (inde i bugten) er en uforkommelig sump er i den forbindelse en bagatel. Det kan man også kalde stien i Egeskov, hvis målet er en sti gennem alle ca. 25 km Elbodalen!

Fredningsnævnet gav os ret i, at kommunen ikke skal have lov til at lave en sti fra Egeskovvej og frem til den nuværende sti vest for Egeskov kirke. Kommunen klagede over afgørelsen til Natur- og Miljøklagenævnet, og et flertal af nævnets medlemmer gav kommunen ret. Man anerkender, at en sti vil gå ud over området som fuglelokalitet, men valgte at give dette lavere prioritet.

Nogle Fredericia-borgere har talt til fordel for stien - heriblandt formanden for Fodslaw. Men den sti, han kan få, kan foreningens medlemmer tilbagelægge på 5-10 minutter. En ødelæggelse af naturgenopretningen som yngleområde for fugle er alt for høj en pris at betale for at få sådan en stump sti.

Fordi kommunen nu har ret til at lave stien, behøver den jo ikke gøre det. Vi håber, at Fredericia Byråds Miljøudvalg vil prioritere hensynet til et af kommunens bedste fugleområder højest. Og vil man endelig give vandrefolket et nyt stykke sti, kan den laves på sydsiden af naturgenopretningen oppe i nærheden af husene i Egeskov. Her vil den ikke spolere fugleområdet.

Polemikken i Fredericia Dagblad har måske givet nogle det indtryk, at vi er imod stier i Elbodalen. Det er vi absolut ikke - faktisk er der ikke meget, vi hellere vil have end en sti gennem hele Elbodalen. En af os i bestyrelsen for DN Fredericia er blandt de få nulevende personer, der har gået turen hele strækningen - men vi måtte ganske vist op på vejen nogle steder grundet sumpe og meget brede afvandingsgrøfter. Der er også andre vanskeligheder, f.eks. jernbane, motortrafikvej og passagen af Østedgårds jorder. Af disse grunde er det urealistisk at tro, at stien i hele sit forløb kan gå i Fredericia Kommune. På nordsiden af Rands Fjord er der gode stier i Vejle Kommune.

For nogle år siden udarbejdede vi et oplæg til et byrådsmedlem om en sti gennem dalen. Men det er en meget stor og vanskelig opgave - ellers ville stien have været her for længst. [Se vores oplæg til en trampesti gennem Elbodalen her \(/Admin/Public/DWSDownload.aspx?File=%2fFiles%2fFiler%2fLokale_afdelinger%2fFredericia%2f2012%2f201211%2fEn_vandresti_gennem_Elbodalen.pdf\)](/Admin/Public/DWSDownload.aspx?File=%2fFiles%2fFiler%2fLokale_afdelinger%2fFredericia%2f2012%2f201211%2fEn_vandresti_gennem_Elbodalen.pdf)

Se også vores læserbrev i Fredericia Dagblad fra 3. oktober 2012 (/Admin/Public/DWSDownload.aspx?File=%2fFiles%2fFiler%2fLokale_afdelinger%2fFredericia%2f2012%2f201211%2f2012.10.03_Laeseerbrev_vedroerende_sti_i_Egeskov.pdf)

Nyt om kommunens ørne og falke

Først om havørnene: Det er ikke en hvilken som helst sommerflirt, der ender med villa, Volvo og vovhund! De to svævende ørne, som vi i vores nyhedsbrev fra august udråbte til at være kærester, har tilsyneladende brudt deres forhold. Nu ses kun den yngste ørn.

Så vandrefalkene: Vores korrespondent på Skærbækværket melder "intet nyt fra vestfronten". Begge falkene er der og ser ud til at trives. Det bliver spændende at se, om de gør alvor af det til foråret.

Hvis du vil se, hvad vi tidligere har skrevet om havørne og vandrefalke, så gå ind i vores database: www.dn.dk/fredericia, klik på teksten om nyhedsbreve – så kommer du til en side med denne tekst: Søger du et bestemt emne i et af vores nyhedsbreve siden 2009, så gå ind her

Sølvmågen som kommunefugl - et brev fra en kendt borger

Fredericia har som bekendt en løve i sit kommunevåben. I vores nyhedsbrev i september måned spurgte vi, om en løve nu også er det rigtige dyr for os. Måske er en sølvmåge et mere passende valg. I afsnittet oven for om livet i Fredericia C kan du se fotos af nogle af vores sølvmåger.

Nu har en af byens kendte borgere og debattører taget udfordringen op. Se her, hvad han skriver om en sølvmåge i vores kommunevåben i stedet for løven [Godt brølt løve \(/Admin/Public/DWSDownload.aspx?File=%2fFiles%2fFiler%2fLokale_afdelinger%2fFredericia%2f2012%2f201211%2fGodt_broelt_loeve.pdf\)](/Admin/Public/DWSDownload.aspx?File=%2fFiles%2fFiler%2fLokale_afdelinger%2fFredericia%2f2012%2f201211%2fGodt_broelt_loeve.pdf)

Og for resten, i disse Aladdin-tider kunne man måske – i alle tilfælde for en periode – også tænke sig en kamel. Dem sluges der mange af i byens politiske liv for tiden!

Kom og hjælp os!

Vores mission er at passe på miljø og natur. Det indebærer, at vi af og til må gå imod enkeltpersoners overtrædelser af love og regler – eller mod kommunale planer. Og historien om lystbådehavn og ro/ro-havn, som vi indledte med, er en lærerig historie, der kan give håb, når vi er oppe mod stærke kræfter. Vi er nu 982 DN-medlemmer i Fredericia – flere end i noget politisk parti. Og jo flere, vi er, desto større indflydelse har vi.

Desværre er vi så gamle i DN-Fredericias bestyrelse, at tilgang af en efterlønsmodtager vil betyde et fald i gennemsnitsalderen! Du kan nok se, at der er behov for tilgang af nyt blod. Måske er det noget for dig at gå ind i arbejdet!

Uanset alder må du have rimeligt med tid og energi. Vi forventer ikke, at du er professor i botanik - med almindelig, sund fornuft kommer du langt. Det vil være en fordel med en vist kendskab til naturen, men vi kan hjælpe dig til meget af den nødvendige viden – du får den hen ad vejen og kan også skyde genvej – prøv engang at læse om Naturens Universitet.

En del af det arbejde, vi udfører, kræver ikke viden om natur. F.eks. ser vi efter, om der er mennesker, der overtræder love og bestemmelser, der har som formål at beskytte naturen. Selv om man ejer en strandgrund, en skov eller et landbrug, kan man ikke gøre helt, hvad man har lyst til.

Vi kunne vældig godt bruge nogle praktiske personer, der kan påtage sig arbejde med naturgenopretning. Og også nogle, der kan påtage sig at arrangere et par ture om året i nærområdet for vores medlemmer.

Læs mere om os her www.dn.dk/fredericia. Og tag evt. en snak med Karsten Enggaard: 7594 3166.

PS. Politiken skrev for nylig, at DN får statstilskud. Det er forkert, vi er helt afhængige af vores medlemmers kontingenter. Hvis du ikke har tid eller lyst til at deltage i det praktiske arbejde, håber vi, at du er medlem og dermed er med til at finansiere vores aktiviteter til gavn for natur og miljø. Hvis du ikke er medlem, så gå evt. ind her www.dn.dk

Er der emner, du synes, vi skal skrive om?

Så send os en mail - fredericia@dn.dk - eller ring til Karsten Enggaard eller Ole Klottrup

Tilmelding til DN Fredericias nyhedsbrev kan ske [her](#)
Her kan du også se de tidligere nyhedsbreve.

Mange hilsener fra Danmarks Naturfredningsforening i Fredericia

Karsten Enggaard, formand – tlf. 7594 3166
Ole Klottrup, næstformand – tlf. 7593 1717
e-mailadresse: fredericia@dn.dk
Hjemmeside: www.dn.dk/fredericia
Meld dig ind i DN på www.dn.dk

Gå ind på vores hjemmeside www.dn.dk/fredericia og se mere om, hvad vi arbejder med her i kommunen. DN's overordnede hjemmeside finder du her www.dn.dk.
Og er du i tvivl om noget, så ring til Karsten Enggaard på 7594 3166.

Om DN

DN arbejder for mere natur, et bedre miljø og med bekæmpelse af klimaproblemer. Vi spreder viden om natur og miljø, skaber løsninger og påvirker politikere og myndigheder. DN har 133.000 medlemmer og 1500 frivillige i 98 lokale afdelinger.

Støt DN på www.dn.dk/beskytnaturen

> [Afmeld nyhedsbrevet på dn.dk/nyhedsbrev](http://dn.dk/nyhedsbrev) > [Følg DN på Facebook \(http://www.facebook.com/home.php#!/pages/Danmarks-](http://www.facebook.com/home.php#!/pages/Danmarks-Naturfredningsforening/38507331439)

[Naturfredningsforening/38507331439\)](http://www.facebook.com/home.php#!/pages/Danmarks-Naturfredningsforening/38507331439)

